

När Stig målar på segelduk ligger han oftast på golvet och arbetar direkt med händerna. Det blir inte så mycket pensel. Det får inte vara alltför mycket finlir när man målar på den grova väven.

Stig Fyring – ett konstnärsporträtt

Stig Fyring är en synnerligen aktiv konstnär med många strängar på sin välstämda lyra. Han målar på glas, på drivved, på segelduk och han underhåller flitigt ett livslångt intresse för akvarellmålning.

– Akvareller är ett bra och lätt-samt sätt att föreviga det man ser under livets gång. Man tar blocket under armen och penslarna i fickan.

Aven om konsten alltid har varit Stigs stora intresse, han gick på Konstfack 1956–60, har han också hunnit med mycket annat. Om man följer i Stigs kölvatten kan man konstatera att deviationerna varit många och strandhuggen har gett en hel del att skriva hem om.

Intresset för hav och fartyg började mycket tidigt när Stig som liten fick följa med sin pappa på härliga seglatser i Stockholms skärgård. Han minns än idag hur han låg där längst fram i fören och såg ner i det kristallklara vattnet som klövs av det smäckra skrovet.

Pappan, som var civilingenjör, såg alla konstnärer som existentalister och hopplösa individer och han var inte överdrivet förtjust när sonen berättade att det var just det han ville syssla med. Så för att vara sin pappa till lags, i alla fall lite, utbildade Stig sig till reklamman. Det ansågs som lite bättre. I och med reklamutbildningen kom han in på Svenska Dagbladets tecknarstuga. Det var meningen att han skulle syssla med reklam och lite allmänt tecknande. Bland annat skulle stadsvandringar, som var ett populärt tema, illustreras. Det blev mycket tecknande och många stadsvandringar men ingen reklam, varken då eller senare.

*

I slutet av 60-talet ärvde Stigs svärfar en symaskinsfirma och Stig fick erbjuda

dandet att vara familjens representant i firman. Det var en trevlig tid, minns Stig, men ännu trevligare blev det när han strålade samman med sin gamla kompis från Kostfack, textilkonstnärinnan Wanja Djanaieff. Tillsammans bildade de ett företag som hette Pomperipossa och skapade en barnkollektion som bara bestod av fyra färger. Wanja hade kunskapen och Stig maskinerna. Pomperipossa slog väl ut och blev en succé såväl här hemma som i stora delar av den övriga världen. De framträdande varuhusen i Europa och Amerika, som Macy's och Sak's köpte deras kollektioner år efter år. Under flera år i följd visades kollektionen i ett av skyltfönstren längs femte avenyn på Bergdorff & Goodman i New York. Det är få svenska designers förunnat.

Men så verkade det som om någon stack hål på textilballongen i Sverige och luften gick ur branschen. När det var dags att omorganisera företaget och flytta produktionen utomlands, drog Stig sig ur.

Vad skulle han göra istället? Ja, det hann han inte fundera så mycket över, det löste sig av sig själv. En regnig och blaskig dag i början av december 1975 slog den gode Fyring sig ner på en restaurang för att äta lunch. Det var ett trevligt ställe, tyckte han. God mat och sympatisk inredning och mycket folk var där också. Varför inte bli krögare?

När han frågade innehavaren om han ville sälja, svarade han ja direkt. Varför det gick så lätt förstod Stig när både polisen och hälsovårdsmyndigheterna tittade in och sa att där fick man verkligen inte laga någon mat. Stig löste problemet genom att dels fuska, dels laga viss mat hemma som han sedan körde ner till restaurangen. Om man köpt en restaurang där man inte får laga mat borde man kanske akta sig för att fortsätta investera i samma bransch men Stig köpte ytterligare två restauranger och var krögare i femton år. Han ansvarade också under flera år för restaurangen som Johnson Linjen hade överst i sitt pampiga hus på Riddaregatan i Stockholm.

*

Eftersom konsten alltid haft en framträdande roll i Stigs liv oberoende av vad han i övrigt sysslat med, så använde han en del av tiden till att teckna menyer. Efterhand dök de gamla kompisarna upp och åt husmanskost hos Fyring. Där syntes Gösta Werner, Spanien Gustav och Olle Adolfsson, för att bara nämna några.

Är man krögare så skall man ha en egen snaps, menade Stig och plockade fram ett gammalt recept från 1760, ner-tecknat av Kajsa Warg. Det innehöll tolv olika kryddor. Stig modererade lite med kryddorna och plockade bort liljekonvalj, som ju är giftig. Han har läst

alltför många deckare, där folk lämnat jordelivet efter att ha blivit förgiftade av just liljekonvalj, för att han skulle våga ha med den kryddan.

Det gamla receptet i en något modern tappning föll så väl ut det blev valt till Årets Skål i tidningen Gourmet 1995 och detta bidrog säkert till att man numera kan köpa snapsen Fyring på systemet. Stig blandar fortfarande själv kryddorna, fattas bara annat, men själva tillverkningen sker i Köpenhamn. Stig åker ner till den danska huvudstaden med stora påsar färdigblandade brännvinskryddor. Kryddorna lägges i fyra tioliters tunnor med 50-procentig finsprit. Där får de ligga i cirka tio dagar, då är extraktet så starkt att dessa fyrtio liter räcker för att krydda 3 000 liter färdigblandad Fyring.

Varje år väljer Stig en ny etikett till årets tappning. Etiketterna är numrerade och finns också som litografier, som varligt och med stor skicklighet tas fram av grafiktryckaren Arne Andersson. Den första flaskan varje år går till landshövdingen i Stockholms län och snapsen Fyring förekommer då och då vid kungamiddagar och serveras flitigt vid middagar i Tessinska Palatset. Så på de stilfulla menyerna bland förnämlig champagne och årgångsviner finns också Fyrings brännvin. Stig själv har dock ännu aldrig varit med på någon kungamiddag.

I början av 80-talet hade Stig sin första utställning. Den gamle gode vännen Gösta Werner var så förtjust i Stigs handgjorda menyer att han ordnade en utställning med just menyerna på Sjöhistoriska Museet. Detta gav Stig en ordentlig puff framåt och i och med att just menyerna, som ofta hade maritima motiv, blev så populära lämnade Stig det moderna måleriet bakom sig och började måla hav och fartyg, som han är mest känd för.

Det marina måleriet är det mest symboladdade man kan tänka sig. ”Om man skall måla en båt,” säger Stig, ”så

Stig Fyring

Född: 1934 **Yrke:** Konstnär
Familj: gift med Molly sedan 40 år,
 två döttrar och två söner, åtta
 barnbarn och tre hundar

skall man liksom sjunka in i motivet. Det måste kännas som om båten är på havet och rör sig.”

Efter den första utställningen gick det raskt framåt för den nymornade konstnären. Vännen Stig Johansson på Svenska Dagbladet ordnade den första utställningen på galleri.

För drygt tio år sedan blev Stig Fyring konstnär på heltid. Gösta Werner, också känd för marina motiv, är en av de stora inspirationskällorna. På många av akvarellerna finns också recept på något gott som verkligen är värt att prova, det är en kvarleva från konstnärens tid som krögare.

Stig målar gärna på gamla segel märkta och mättade av vind och saltvatten. Idag är det nog bara Stig som målar på segel i Sverige. Det är ungefär samma teknik som att måla på vanlig duk. Men seglen är mycket grövre och därför arbetar man på annat sätt. Man måste arbeta in färgen i duken så att den inte bara ligger på ytan. När Stig målar på segelduk ligger han oftast på golvet och arbetar direkt med händerna. Det blir inte så mycket pensel. Det får inte vara alltför mycket finlir när man målar på den grova väven. Den formen passar Stig perfekt eftersom han inte målar alltför

naturotroet och siktar in sig på vissa detaljer i motivet och lämnar annat som mer skissartade fragment.

Man bör grunda segeldukarna med en limfärg för att färgen inte skall krackelera när man rullar duken. Stig använder sig hellre av akrylfärg än av oljefärger, eftersom oljefärgerna tar en evinnerlig tid på sig för att torka. Om man blandar akrylen med linolja får man en färg som inte på något väsentligt vis skiljer sig från oljefärgen.

Än så länge råder det ingen brist på gamla segel. Stig får segel från goda vänner och även från marinen. Bland annat ligger stormklyvarn från Gladans garderob anno 1948 och väntar på ett nytt och evigt liv som konstverk.

Men Stig arbetar också i det lilla formatet. Med tanke på att lotsväsendet i Sverige firar 100-årsjubileum nästa år har Postverket visat intresse för en serie frimärken med lotsbåtsmotiv. Och detta leder oss osökt in på ett av Stigs större arbeten under senare år. Tillsammans med Tom Roeck Hansen har Stig Fyring gjort boken *Lotsliv* som i ord och bild berättar om lotsväsendet i Sverige. Författaren och konstnären har rest runt till de olika svenska lotsplatserna och intervjuat både nu verksamma och pensionerade lotsar. Resultatet har blivit en mycket trevligt berättad och förnämligt illustrerad bok som berättar en spännande svensk historia som få känner till.

Ursprungsidén var egentligen att göra en bok om fyrar men helt plötsligt blev marknaden översvämmad av böcker om fyrar och då tyckte herrarna, med all rätt, att det inte fanns någon anledning att göra en till. Det skall vi vara tacksamma för, annars hade vi inte fått ett praktverk om lotsarna.

I sommar ställer Stig Fyring ut i Helsingfors och Visby och håller en akvarellkurs på Kärringön.

Text: Robert Hermansson
 Foto: Emilia Linderholm